

Ons plan voor een eerlijker en fatsoenlijker Rhenen

Verkiezingsprogramma PvdA raadsperiode 2022-2026

Sociaal, democratisch en pragmatisch

rhenen@pvda.nl

Onze speerpunten voor Rhenen:

1. 60% sociale woningbouw en 35% bouw voor middeninkomens
2. MOB complex Elst krijgt woonbestemming
3. Toerisme en recreatie moeten duurzaam en ecologisch zijn
4. Inclusiviteitsbeleid voor alle inwoners
5. Stevige bijdrage aan de energietransitie
6. Actief beleid voor stikstofreductie
7. Een eigen locatie voor 24-uurszorg
8. Armoedebestrijding vooral bij kinderen
9. Veilige fiets – en wandelroutes
10. Niet het budget maar de Rhenenaren staan centraal.

Meer betaalbare huur- en koopwoningen

In de gemeente Rhenen is voor jong en oud behoefte aan meer betaalbare woningen. Om aan de woningbehoefte binnen onze gemeente te kunnen voldoen moeten tot 2040 ongeveer 1.000 woningen worden gebouwd. Om te voorkomen dat starters, jonge gezinnen en ouderen Rhenen de rug toekeren of zich niet in Rhenen vestigen vanwege het ontbreken van betaalbare woningen en hierdoor voorzieningen op de tocht staan, moeten tot 2040 meer sociale- middeldure en levensloopbestendige woningen in Rhenen worden gebouwd. Dat kan alleen door de nog in Rhenen beschikbare schaarse bouwgrond optimaal te benutten en hiervoor de juiste bestemming te geven.

Er zijn ouderen die graag in onze gemeente willen blijven wonen en van een grote woning willen verhuizen naar een kleinere - van alle gemakken voorziene - woning. Die mogelijkheid is er niet daar deze woningen binnen onze gemeentegrenzen er gewoonweg niet zijn. Om hiervoor extra mogelijkheden te bieden moet bij nieuwe woningbouwprojecten en verbouwingen meer aandacht zijn voor het ontwikkelen van woningen die tegemoetkomen aan de wensen van ouderen die graag willen verhuizen van groot naar klein. Dit bevordert de doorstroming binnen de woningvoorraad. De vergrijzing in Rhenen neemt tot 2035 met minimaal 1.300 personen toe.

Het voormalige MOB complex in Elst heeft op dit moment geen bestemming wonen. Wij vinden het zeker de moeite waard om een heroverweging te maken en dit complex wel een woonbestemming te geven om het woningtekort in de gemeente te bestrijden. Daarbij kan de huidige infrastructuur in stand blijven als uitgegaan wordt van bebouwing op de bestaande gebouwen.

Studenten zijn voor een stad een verrijking. Niet alleen zorgt het voor verjonging van de bevolking maar het brengt ook levendigheid en activiteiten met zich mee. Rhenen ligt in het midden van universiteits/hogeschoolsteden als Ede, Wageningen, Arnhem en Utrecht. Rhenen gaat ook woonvoorzieningen voor jongeren realiseren. Buiten dat zijn de (OV) verbindingen met de steden rondom Rhenen van goede kwaliteit.

Ons plan:

1. Van de totaal nieuw te bouwen woningen wil de PvdA dat alleen aan die projectontwikkelaar de bouw gegund wordt als minimaal 60% uit sociale bouw bestaat en 35% wordt gebouwd voor de middeninkomens.
2. Lukt dat niet op die locatie dan moet wel elders in Rhenen aan deze voorwaarde worden voldaan.
3. Vooruitlopend op de verdere vergrijzing zal de PvdA bij ieder bouwplan toezien dat er voldoende levensloopbestendige woningen worden gebouwd.
4. We zorgen ervoor dat marktpartijen tot sociale keuzes komen. Daarvoor moeten instrumenten die de gemeente heeft beter ingezet worden.
5. Het MOB complex in Elst krijgt een woonbestemming.

6. In de gemeente wordt gezocht naar locaties die geschikt zijn voor jongerenhuisvesting.

Werken

De werkgelegenheid in Rhenen is beperkt. Er moeten mogelijkheden worden gezocht om binnen de gemeentegrenzen extra werkgelegenheid te creëren. Inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt moeten actief worden geholpen met het vinden van zinvolle arbeid binnen de gemeente of omliggende gemeenten.

Stages zijn voor jongeren essentieel voor het hebben van werk en een fatsoenlijk inkomen. Rhenen is ook verplicht een aantal statushouders te huisvesten. Ook voor deze groep moet aandacht zijn voor werk.

Ons plan:

1. Nieuwe werkgelegenheid kan worden gerealiseerd door uitbreiding van duurzame toeristische activiteiten.
2. Aantrekken van Midden- en Kleinbedrijven.
3. Voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt moet vanuit de gemeente hulp en bemiddeling komen.
4. Voor jongeren moet de gemeente zelf stageplaatsen aanbieden en bedrijven faciliteren hetzelfde te doen.
5. Het realiseren voor woonvoorzieningen voor statushouders en hulp bij het verkrijgen van werk.

Inclusie, emancipatie en integratie

De PvdA vindt het belangrijk dat je jezelf moet kunnen zijn en je thuis moet kunnen voelen in je eigen buurt. Je eigen talenten moet kunnen ontdekken en die ontplooiën. Accepteren, dat niet iedereen hetzelfde is. En moet kunnen vertrouwen dat iedereen gelijk wordt behandeld, dat er gelijke rechten en kansen zijn, dat je met elkaar eerlijk kunt delen in voorspoed en elkaar steunt als het tegenzit. Alleen als we tegenstellingen overbruggen, we ons verplaatsen in de ander en willen investeren in elkaar komt zo'n samenleving dichterbij. Vertrouwen is daarvoor essentieel. Geen onverschilligheid, maar interesse in elkaar. We willen een samenleving waarin iedereen meetelt.

In onze vrije samenleving, die door diversiteit en veelkleurigheid gekenmerkt wordt, is de behoefte aan verbinding groot en is geen ruimte voor discriminatie en racisme. We kiezen voor een inclusieve samenleving, we kijken om naar elkaar, kunnen omgaan met verschillen en zijn weerbaar in een wereld die steeds sneller verandert. Daarom kijken we naar wat ons

Afdeling Rhenen-Elst-Achterberg

bindt in plaats van naar wat ons verdeelt. Het verbinden van groepen, het bundelen van krachten én het delen van risico's zijn allemaal elementen die zorgen voor een fijnere samenleving.

We kiezen voor een samenleving, waar iedereen zichzelf kan zijn en het niet uitmaakt wat je geslacht, geaardheid of geloof is. Een samenleving, waarin je gelijk wordt behandeld, ongeacht je huidskleur en of je nu vrouw, hetero, homo, trans of queer bent. En een samenleving waar iedereen zijn stem kan laten horen en de vrijheid van meningsuiting vanzelfsprekend is. De PvdA staat pal voor de vrijheid van godsdienst en streeft tegelijkertijd naar emancipatie, gelijkwaardigheid en de vrijheid van mensen die afscheid nemen van hun geloof. We zijn nieuwsgierig naar de ander en stellen onszelf elke keer de vraag: hoe is het om jou te zijn?

Ons plan:

1. Om oog te hebben voor de noden van alle verschillende groepen zetten we ervaringsdeskundigen in bij het ontwikkelen van programma's voor het verbeteren van de dienstverlening en het contact met mensen uit specifieke doelgroepen.
2. Alle medewerkers in de publieke sector moeten een cursus volgen hoe om te gaan met vooringenomenheid.
3. De Gemeente moet een breed inclusiviteitsbeleid ontwikkelen voor hulp en steun voor iedereen die dat nodig heeft.

Een gezonde en duurzame leefomgeving (energietransitie)

Rhenen ligt in een prachtige omgeving. Het is hier goed wonen, werken en recreëren en dat wil de PvdA graag zo houden. De aarde warmt op, ons klimaat verandert. Dat komt de zekerheid van ons bestaan niet ten goede. Het zal grote investeringen vragen en niet gemakkelijk zijn de noodzakelijke veranderingen gerealiseerd te krijgen. Dat kan alleen slagen als iedereen een bijdrage kan leveren en we de rekening eerlijk delen. De afgelopen jaren zagen we echter iets anders. Normale huishoudens werden met kosten opgezadeld terwijl de industrie en de grote vervuilers werden ontzien. Dat is niet duurzaam en niet eerlijk. Om in 2040 energieneutraal te zijn zal er nog veel water door de Neder-Rijn moeten stromen. De mouwen moeten worden opgestroopt.

Het hele proces van de energietransitie is ingewikkeld en zal plaatsvinden in regionale verbanden (Foodvalley). Om alle plannen goed te kunnen beoordelen zal de PvdA een aantal deskundigen uitnodigen om eigen ideeën te ontwikkelen en alle plannen en voorstellen die aan de gemeenteraad worden voorgelegd te toetsen aan de uitgangspunten van de PvdA en de gemeenteraadsfractie daarin te adviseren.

Ons plan:

1. Een groepje deskundigen zal eigen ideeën ontwikkelen en de raadsfractie adviseren bij de besluitvorming.
2. Rhenen moet burgers en bedrijven actiever financieel en met informatie ondersteunen om zonnepanelen op daken aan te leggen.
3. Een zonnepark in onze gemeente en windmolens op plekken waar zo min mogelijk overlast wordt veroorzaakt, wordt niet uitgesloten, maar wel met aandacht voor natuur- en milieuaspecten en effecten op het landschap en de omwonenden.
4. De PvdA vindt dat ook naar alternatieven gekeken moet worden. Daken die niet geschikt zijn voor zonnepanelen, zijn bijvoorbeeld wel geschikt voor een windturbine/-wokkel/-molentje. Zo zijn er tal van oplossingen en mogelijkheden die in de besluitvorming meegenomen moeten worden.

Alle woningen van het **aardgas** af en over op elektrische verwarming of een warmtepomp is niet overal haalbaar. Oudere woningen, voornamelijk die van voor 1980, zijn onvoldoende geïsoleerd en met elektriciteit op koude dagen niet warm te krijgen. Als je met elektriciteit zou willen verwarmen, dan krijg je minder energie het huis in dan met gas. Via een gasleiding komt meer energie het huis in. Het isoleren van die oudere huizen is weliswaar noodzakelijk, maar je kunt oudere huizen niet 'na-isoleren' tot een punt waarop je op koudere dagen genoeg hebt aan een elektrische aansluiting, dat lukt gewoon niet.

Voor alternatieven zoals waterstof als brandstof voor verwarming en warm water en andere mogelijkheden moet de gemeente zelf initiatief nemen in samenwerking met de Regionale Energietransitieplannen in de Foodvalley. Maar Rhenen mag niet afwachten. Een actievere opstelling, zeker in de communicatie met inwoners is noodzakelijk.

Ons plan:

1. Iedereen die zijn/haar oude woning energiezuinig wil maken moet hiervoor de mogelijkheid krijgen, als de middelen daartoe niet toereikend zijn, dan bij de gemeente in aanmerking te komen voor een duurzaamheidslening, zodat ook hun woning op de toekomst is voorbereid.
2. Per wijk, straat moet vanuit de gemeente actief worden geïnformeerd over de collectieve mogelijkheden.
3. Vanuit de gemeente wordt een inventarisatie gemaakt van inwoners die individueel aan de slag willen in hun woning zodat er een vast deskundig contactpersoon is voor advies en hulp.

Afdeling Rhenen-Elst-Achterberg

Met betrekking tot de problematiek rond de **stikstofreductie** moet Rhenen ook actiever aan de slag. Stikstofoverlast leidt tot vertraging in de bouw en heeft grote invloed op mens en natuur.

De opgave om CO2 en stikstof te verminderen of naar 0 te krijgen is groot. Door een deel van het huidige landbouwgebied om te vormen tot een nieuw gebied met bestemmingen die bijdragen aan de problemen rond wonen en zorg kan Rhenen een grote bijdrage leveren aan de duurzaamheidsopdracht. De PvdA wil beleid ontwikkelen voor het her-ontwikkelen van het Binnenveld. Een gebied dat de verbinding legt tussen de Veluwe en de Utrechtse Heuvelrug.

Wij stimuleren boeren om zich te laten uitkopen. Daarbij gaan wij ervan uit dat de landelijke overheid mede op grond van de rapporten van o.a. het Planbureau voor de Leefomgeving en gerechtelijke uitspraken een fatsoenlijke uitkoopregeling hanteert. De deel van de grond in het Binnenveld krijgt een bouwbestemming, een deel blijft agrarisch voor de boeren die overgaan op biologische teelt of bosbouw.

Voor de bouwbestemmingen worden voorwaarden gesteld voor 60 % sociale woningbouw en mogelijkheden voor gemeenschappen van jongeren en ouderen voor gepaste wooneenheden. Het particuliere initiatief wordt gestimuleerd en ondersteund.

Het idee achter de grondstukken is, dat iedereen de kans heeft een eigen tuin aan te leggen en diversiteit aan bomen te planten. Bestraten mag maar beperkt, bomen moeten. In dit gebied is het mogelijk om zonder te heien te bouwen en een etage (deels) onder het maaiveld aan te leggen. Koel in de zomer en warm in de winter en waardoor er een lager bouwzicht ontstaat.

Dit plan werkt aan meerdere kanten naar oplossingen, die nu in het huidige programma staan, gezondheid, huizenbouw, opvang 24 uur voor ouderen, een gezondere omgeving. Voor dit plan is samenwerking met de omliggende gemeenten nodig en die zal worden gezocht.

Ons plan:

1. Voor het Binnenveld wordt een integraal herinrichtingsplan gemaakt.
2. In dat plan wordt uitgegaan van een minimale reductie van 50% van de huidige agrarische gronden.
3. De agrarische sector in het Binnenveld wordt actief betrokken bij de ontwikkeling van dit plan.
4. Rijk en Provincie wordt betrokken bij de ontwikkeling en de mogelijkheden voor de agrarische sector voor de uitkoop of herplaatsing.
5. Woonbestemmingen, zowel voor individueel als voor groepswonen worden alleen mogelijk als aan alle duurzaamheidseisen wordt voldaan.
6. Veenendaal, Wageningen en Ede worden betrokken bij de ontwikkeling en gestimuleerd mee te doen.

Afdeling Rhenen-Elst-Achterberg

Een duurzame leefomgeving heeft niet alleen met energietransitie te maken ten behoeve van minder CO₂-uitstoot, maar ook met **klimaat en natuurdiversiteit**.

Een duurzame leefomgeving betreft ook het openbare groen en het particuliere groen. Er is al jaren een trend zichtbaar van een steeds verdere verstening van de particuliere tuin.

Direct gevolg is:

- Steeds meer afvoer van regenwater in het riool en geen berging van regenwater in de bodem.
- Het ontstaan van een stadsklimaat met hogere temperaturen.
- Minder groen in de tuin, dat belangrijk is voor vogels en insecten.

Ons plan:

1. Voorlichting aan particulieren over meer natuur in hun tuin en mogelijkheden van regenwateropvang in zowel natte als droge perioden. Hiermee kan samengewerkt worden met organisaties als IVN en Groei&Bloei.
2. Meer bloemen, dus vaste planten in het openbaar groen.

Gezondheid is van groot belang voor iedereen. Het is algemeen bekend dat een goede gezondheid niet alleen voor een beter leven zorgt, maar ook dat de samenleving materieel en immaterieel beter wordt.

Ons plan:

1. Het landelijke preventiebeleid wordt actief gestimuleerd met:
 - a. Voorlichting over obesitas
 - b. Rookverbod bij sportvelden
 - c. Hulp en ondersteuning bij alcohol en drugsproblemen danwel adequate verwijzing.
 - d. Sportvoorzieningen voor iedereen toegankelijk maken
 - e. Stimuleren meer bewegen in de groene omgeving van Rhenen

De **bereikbaarheid van Rhenen** moet met het oog op eventuele verslechtingen in de toekomst van de infrastructuur nu reeds aandachtspunt zijn. Het mag niet zo zijn dat vermindering van Openbaar Vervoer leidt tot meer gemotoriseerd verkeer en dus meer stikstof en een slechtere bereikbaarheid van Rhenen, Elst en Achterberg.

Ons plan:

1. De Gemeente gaat actief met vervoerders in overleg over het behoud danwel uitbreiding van bus- en treinverbindingen.
2. Er wordt een onderzoek gedaan naar privaat/publieke samenwerking voor kleinschalige OV verbindingen, zoals de Buurtbus.

3. De OV verbindingen met het Ziekenhuis Gelderse Vallei en het Rivierenlandziekenhuis mogen niet verslechteren, eerder verbeteren.

Een veilige leefomgeving

We leven in een veilig land. Wie naar de statistieken over woninginbraken, onveiligheid op straat, vandalisme en geweldsdelicten kijkt, ziet bijna overal een afname en kan niet anders dan concluderen dat het de goede kant op gaat. En toch wordt dat lang niet door iedereen zo ervaren. Een kapotte lantaarnpaal geeft een vervelend gevoel en als er 's avonds vlak voor je deur door een groepje opgeschoten jongeren naar je wordt geschreeuwd, is dat intimiderend en voel je je onveilig in je eigen buurt.

Voor ons is dat onacceptabel. Iedereen in onze gemeente heeft recht op een veilige leefomgeving. Wanneer je je onveilig voelt in je eigen huis of als je de straat op gaat, kan je je niet ontplooiën en heb je geen eerlijke kans op een fijn leven. Veiligheid is een basisbehoefte, die voor de meesten van ons gelukkig een vanzelfsprekendheid is. Maar juist in de buurten waar de inwoners het al zwaar hebben, is het dat niet. In onze kwetsbare wijken zijn de meeste woninginbraken, is de verloedering door vandalisme en achterstallig onderhoud het grootst, is de overlast door ondermijnende criminaliteit het meest tastbaar en zijn de inwoners het meest vatbaar voor de verlokkingen van het snelle geld van de drugscriminaliteit.

We kiezen voor een ambitieuze en brede aanpak. Handhaving gaat hand in hand met preventie. We geloven in de kracht van de buurt en haar inwoners en gaan samen met hen de problemen te lijf. Voorkomen is altijd beter dan genezen. We bieden kwetsbare jongeren daarom een wenkend perspectief, zorgen voor goede voorlichting en voorkomen samen met ouders, jongerenwerkers, jeugdhulp en de scholen dat kwetsbare jongeren het verkeerde pad kiezen.

Ons plan:

1. De PvdA vindt dat er meer werk gemaakt moet worden van het realiseren en gebruik maken van een fijnmazig netwerk van professionals (politie, boa's, welzijnswerkers, zorgverleners, ed.), ouders, kinderen, jeugdigen en de gemeente.
2. De signalen uit dit netwerk moeten centraal binnen de gemeente worden geregistreerd.
3. Zwerfvuil en zwerfvuilveroorzakers worden aangepakt.
4. Openbare ruimten worden door de gemeente actiever onderhouden.

Afdeling Rhenen-Elst-Achterberg

Dagen voor de jaarwisseling en tijdens de jaarwisseling wordt veel **vuurwerk** afgestoken. Dit veroorzaakt veel overlast en gevaar voor mens en dier.

Ons plan:

1. De PvdA pleit voor een algeheel vuurwerkverbod.
2. Met een professioneel vuurwerkbedrijf wordt een vuurwerkshow op Nieuwjaarsnacht op de Veerwei georganiseerd.
3. In Elst en Achterberg worden kleinschalige activiteiten voor jongeren georganiseerd.

Zorg en jeugdzorg

Vergrijzing

Het aantal inwoners in de gemeente Rhenen groeit gestaag. Ook de vergrijzing zet door. Ten opzichte van de leeftijdsgroep 20-65 jaar, zijn de groepen 0-20 en 65+ groter geworden. Om problemen hierdoor te voorkomen, moet Rhenen voor alle inwoners een aantrekkelijke gemeente blijven die behoren tot de genoemde leeftijdsgroepen, waarbij de PvdA de nodige aandacht geeft aan de toenemende vergrijzing in Rhenen.

Zorg ook in de woonbuurten

De zorg verandert sterk. Steeds vaker krijgen mensen zorg buiten de zorginstellingen, in de eigen omgeving. Dit vraagt veel van familie en vrienden. En wat moet je als je zorg nodig hebt, maar er is niemand die een oogje in het zeil houdt? Dan kan het wel eens mis gaan. Mensen met verward gedrag kunnen voor veel onrust zorgen. Daarom moeten we meer oog hebben voor de mensen nabij de persoon die zorg krijgt of nodig heeft en moet er op dit vlak in onze gemeente nog het nodige gebeuren.

Meer behoefte aan zorg

De zorgvraag neemt toe door meerdere oorzaken. Allereerst zorgt een verbeterde gezondheidszorg al jaren dat aandoeningen in veel gevallen niet (direct) fataal hoeven te zijn. Diagnoses zijn beter te stellen, waardoor we eerder van een aandoening weten en langer leven. Dit betekent ook dat deze “patiënten” over een langere tijd gebruik maken van zorg. Mede door de betere gezondheidszorg is de levensverwachting in westerse landen toegenomen. De vergrijzing betekent niet alleen absoluut meer ouderen maar ook relatief. De kans dat iemand een aandoening ontwikkelt, neemt toe met de leeftijd. We zien dus meer mensen met een of meer chronische ziekten. Dit brengt grote vraagstukken met zich mee over de organisatie en betaalbaarheid van de zorg. Zorg die door het Rijk bij de gemeenten is neergelegd, zonder hierbij de nodige middelen te verstrekken. Het zal ook voor onze gemeente een uitdaging zijn de zorg voor onze inwoners te blijven garanderen en onze inwoners die zorg en huisvesting te geven waar behoefte aan is.

24-uurs zorg

Uit een rapport Actualisatie Woonvisie Rhenen van Companen april 2021 blijkt dat in aanloop naar 2030 het aantal oudere huishoudens in Rhenen met 17% toeneemt. Door de vergrijzing groeit het aantal ouderen op hoge leeftijd echter nog sterker. Dit leidt tot een toename aan ouderdomsziekten, waaronder dementie en zal er meer behoefte zijn aan 24-uurszorg. In Rhenen is aan 24- uurszorg nu een tekort van 50 plekken, die door de toenemende vergrijzing tot 2030 met 30 plekken zal toenemen, tot een tekort van 80 plekken. Een deel van de Rhenense ouderen die zware zorg nodige hebben moeten nu uitwijken naar andere gemeenten, zoals Scherpenzeel, Veenendaal en Wageningen. Voor de partner, familie en mantelzorger wordt het moeilijker hen te bezoeken en legt een zware last op hen. De PvdA vindt dit onwenselijk. Het uitgangspunt is om deze inwoners huisvesting in Rhenen te bieden, zodat niet meer uitgeweken zal hoeven te worden naar andere gemeenten. De PvdA heeft in juni 2021 in een motie aan het college een verzoek gedaan naar geschikte bouwgrond voor 24-uurszorg in Rhenen te zoeken. De motie is unaniem aangenomen. Wij willen dat er in alle drie de kernen (Rhenen, Elst en Achterberg) bouwgrond gezocht wordt voor het realiseren van kleine woon-zorg voorzieningen. Dit past ook in het landelijk beleid.

Ons plan:

1. Bij indicatiestelling voor de zorg moeten voor een juiste indicatie altijd huisgesprekken van mens tot mens gevoerd worden; telefonische of elektronische contacten alleen mogen nooit genoeg zijn. Maatwerk is onontbeerlijk, zodat iedereen de zorg krijgt die men nodig heeft.
2. Zorgaanbieders waarmee de gemeente in zee gaat voldoen aan de voorwaarden van het bespreken van het zorgplan met cliënten, een goede regeling voor medezeggenschap en er is een deugdelijke klachtenregeling.
3. Bij plaatsing in een verzorgingshuis moet aandacht zijn voor de partner. Deze moet zoveel mogelijk in hetzelfde tehuis of in elk geval in de dezelfde gemeente kunnen gaan/blijven wonen.
4. Bevorderen van een zo hoog mogelijke deelname aan de Rijksvaccinaties.
5. Integrale benadering van zorg en welzijn/ontschotting waar mogelijk.
6. Er moeten in alle drie de kernen 24-uurs woon-zorgvoorzieningen komen.

Armoedebestrijding

Ook al valt het niet altijd meteen op in een welvarende gemeente als Rhenen, laagbetaalden, uitkeringsgerechtigden en ouderen zonder aanvullend pensioen hebben het moeilijk om de eindjes aan elkaar te knopen. De PvdA heeft zich door de jaren heen steeds hard gemaakt voor het terugdringen van de armoede onder de inwoners. Vroege signalering van schulden is van belang om vervolgens met ondersteuning op maat de helpende hand te bieden. Rhenen heeft een aantal fondsen waar mensen met een (te) kleine beurs gebruik van kunnen maken. Uitgangspunt hierbij is dat al onze inwoners volop mee kunnen doen aan onze Rhenense samenleving. In de praktijk blijken lang niet alle inwoners bekend te zijn met de mogelijkheden tot financiële ondersteuning.

Vroege signalering en preventie zijn daarbij belangrijk. Daar ligt de sleutelrol voor de gemeente. Onze dienstverlening houdt hier rekening mee. 70% van de huishoudens die in de problemen zit, is niet zichtbaar. Door dicht bij onze inwoners te staan en te weten wat zij nodig hebben, kunnen we hier lokaal verandering in brengen. Met een goede lokale aanpak van het bestrijden van de effecten van armoede zorgen we er bovendien voor dat onze inwoners elkaar kunnen blijven ontmoeten, op het schoolplein, bij de sportvelden en op de markt.

Ons plan:

1. Wij zullen erop toezien dat het college de bestaande regelingen breed onder de aandacht blijft brengen.
2. Samenwerking en vroege signalering zijn noodzakelijk.
3. Vanaf 1 januari 2021 is vroege signalering ook een wettelijke taak en wij zullen de gemeente hierop bevragen, of dit wordt uitgevoerd, hoe dit wordt uitgevoerd en wat de resultaten zijn.
4. Om hoge extra zorgkosten te vergoeden aan inwoners met een kleine beurs stellen wij voor om in die situatie onder voorwaarden een tegemoetkoming te geven in de reële extra kosten (zoals extra beddengoed, extra waskosten, extra energieverbruik en schoeisel) tot maximaal het bedrag van het verplichte eigen risico.
5. Inwoners met een inkomen tot 130% van het sociaal minimum kennis laten maken met de gemeentepolis, door de gemeente te verzoeken aan de inwoners met een inkomen tot 130 % van het sociaal minimum hierover te informeren en hoe en op welke manier zij hiervoor in aanmerking kunnen komen.
6. Organisaties die actief zijn of kunnen worden bij het wegwerken van taalachterstand en laaggeletterdheid worden door de gemeente gefaciliteerd.

Armoede onder kinderen.

Armoede heeft vele gezichten. Een weinig zichtbare maar vaak voorkomende vorm is het gebrek aan geld om mee te doen aan activiteiten op het gebied van sport en cultuur. Voor kinderen kan het uitermate frustrerend zijn als het om financiële redenen niet mogelijk is mee te doen aan clubsport of muziekles terwijl anderen dat wel kunnen. De Partij van de Arbeid vindt dat cultuur en sport deel moeten uitmaken van een actief gemeentelijk armoedebeleid. Wij willen onderzocht zien of de invoering van "vouchers" voor sport en cultuur, of een andere oplossing een kansrijk middel kunnen zijn om deelname van jongeren aan sportieve en culturele activiteiten te stimuleren.

Ons plan:

1. Kinderen die in armoede opgroeien, krijgen een gratis lidmaatschap van de sportvereniging, de bibliotheek en culturele instellingen als de muziek- en toneelschool.
2. Als de schoolkosten voor kinderen zoals de 'vrijwillige' ouderbijdrage een sta-in-de-weg zijn om volledig mee te doen, worden die door de Gemeente vergoed.
3. Voor kinderen die in armoede opgroeien en extra hulp nodig hebben, faciliteren we huiswerkbegeleiding.

Veilige fietsroutes en veilige oversteekplaatsen

Betere en vooral veiliger oplossingen voor het fietsverkeer in onze gemeente blijven nodig. Prioriteit verdient de kruising van de Lijnweg met de Achterbergsestraatweg. Aanleg van een ongelijkvloerse kruising voor voetgangers en fietsers heeft in deze gevaarlijke situatie nog steeds onze voorkeur.

Een andere punt van aandacht is de oversteek van de N233 tussen de Zwarteweg en De Stikke Hucht, een belangrijk onderdeel van de fietsverbinding tussen de wijk Vogelenzang en het centrum van Rhenen. Het veiliger maken van deze oversteek zou gelijk met de aanpassing van de Rijnbrug kunnen plaatsvinden, maar als dit te lang gaat duren, moet een aparte oplossing gezocht worden.

Naast deze twee grote gevaarlijke situaties zijn er ook kleine knelpunten die voor fietsers onnodig overlast en ongemak veroorzaken. De kern Rhenen kent een aantal steile hellingen met smalle, meestal niet vrij liggende fietsstroken die het fietsverkeer minder aantrekkelijk maken. Hier zouden vrij liggende paden een oplossing kunnen bieden.

Een andere kleine maar hardnekkige ergernis voor het fietsverkeer vormt de fietsonvriendelijke afstelling van de verkeerslichten rond het viaduct. Naar onze mening zouden deze en andere ongemakken die het fietsen in onze gemeente minder aantrekkelijk maken aan bod moeten komen in een prioriteitenlijst voor het fietsverkeer.

Afdeling Rhenen-Elst-Achterberg

Niet alleen voor het fietsverkeer maar ook voor mensen die te maken hebben met zichtvermindering en gehoorproblemen is deelnemen aan het verkeer een behoorlijke uitdaging

Ons plan:

1. Aanleg van een ongelijkvloerse kruising bij Lijnweg naar Achterberg (bijvoorbeeld een fiets- wandelbrug).
2. De oversteek van de N233 tussen de Zwarteweg en De Stikke Hucht verbeteren.
3. Extra aandacht voor de mensen die te maken hebben met zichtvermindering en gehoorproblemen.

Behoud van accommodaties voor cultuur en ontspanning voor jong en oud

Ontspannen kan op vele manieren zowel passief als actief en ook nog eens voor jong en oud. Niet alle vormen van ontspanning vereisen een actieve rol van de gemeente. Burgers zijn vaak uitstekend in staat zelf activiteiten te organiseren. Maar soms is een faciliterende rol van de gemeente nodig.

De PvdA is er voorstander van dat gemeentelijke gebouwen en terreinen voor cultuur, sport en ontspanning ter beschikking worden gesteld aan initiatieven vanuit de bevolking.

Naast de mogelijkheden die het Oude Raadhuis inmiddels biedt is er ook behoefte aan gemeenschapsvoorziening(en) in de gezelligheids sfeer elders in de gemeente.

Deze kunnen het verenigingsleven ten goede komen, denk bijvoorbeeld aan het vroegere Trefpunt. De beschikbare zaalruimte in en rond het stadscentrum is beperkt zeker nu het Hof van Rhenen niet meer beschikbaar is. Een combinatie van zaalruimte met kleinschalige horeca kan wellicht een oplossing bieden voor nieuwe gemeenschapsvoorzieningen. Een goede ontwikkeling is dat Rhenen-Hoog aan de Valleiweg inmiddels de "buurtgarage" heeft waar iedereen - jong en oud - welkom is.

Ons plan:

1. Wij blijven ons inzetten voor een nieuw Gastland met de daarbij behorende sport- en welzijnsaccommodaties en een openbaar zwembad.
2. Beschikbare en geschikte "openbare" ruimten/gebouwen moeten toegankelijk worden voor private organisaties op het terrein van welzijn en ontspanning (clubs, verenigingen, netwerken ed.).

Inspraak van en door burgers bij besluitvorming

Voor een gezonde democratie is het essentieel dat iedere stem telt en dat iedereen zich gehoord voelt. Dat iedereen die dat wil kan deelnemen en de belangen van al onze inwoners worden behartigd en verdedigd. In de raad, maar ook daarbuiten.

Burgerparticipatie is belangrijk. Inwoners weten vaak zelf het beste wat er in hun eigen omgeving speelt en welke oplossingen er mogelijk en gewenst zijn. De gemeente is daarom toegankelijk en benaderbaar voor al onze inwoners. We luisteren naar ervaringsdeskundigen en nemen hun aanbevelingen mee bij het verbeteren van de uitvoer van onze gemeentelijke taken. Daarbij is voor ons het algemeen belang altijd leidend. We zorgen ervoor dat alle inwoners, niet alleen die met de grootste mond, worden gehoord en zijn ons ervan bewust dat niet iedere groep zich even actief in inwonersinitiatieven roert.

Inspraak van en door burgers staat bij belangrijke besluiten voor de PvdA centraal. Dat vraagt dus vaak om een andere rol van de raad en het bestuur van de gemeente. De beslissingen over de koers van onze samenleving moeten niet alleen in de raadszaal gemaakt worden. Deze werkwijze wordt ook wel 'meervoudige democratie' genoemd.

Internet wordt nu veelal gebruikt om informatie uit de bevolking te halen. Er komt nu ook steeds meer belangstelling voor elektronische Democratie ([E-Democracy](#)) in bredere zin. Daarbij gaat het dat (een deel van) besluitvorming weggehaald wordt uit de Raadszaal en wordt geleid naar inwoners en maatschappelijke vertegenwoordigers. Er moet altijd een sterke focus blijven op de mogelijkheid voor inwoners die minder digitaal vaardig zijn om bij te kunnen blijven dragen aan raadpleging en besluitvorming.

Ons plan:

1. In elk raadsvoorstel wordt expliciet aangegeven op welke manier betrokkenheid en inspraak van betrokken inwoners zijn georganiseerd en hoe ervoor is gezorgd dat iedereen de gelegenheid heeft om mee te praten.
2. De PvdA zal erop toezien dat er telkens goed gecommuniceerd wordt in welke rol de gemeente meedoet.
3. Het gemeentebestuur laat partijpolitiek minder meewegen bij voorstellen en gaat in bredere kring zoeken naar de beste oplossingen.
4. De gemeente zorgt ervoor dat inwoners die minder zijn georganiseerd of organisaties die niet snel aan de bel trekken actief wordt gehoord bij voorstellen die hen aangaan.

Niet het budget, maar de Rhenenaren staan centraal

Voor de PvdA zijn niet alleen wonen, werk, veiligheid en gezondheid van belang, maar alle aspecten die mensen belangrijk vinden voor een mooi en gelukkig leven.

Dan gaat het ook om aspecten als milieu, subjectief welzijn, balans tussen werk en privé, onderwijs, materiele welvaart, maatschappelijke betrokkenheid en sociale relaties.

Daarom is het van belang dat besluiten die de gemeenteraad neemt beoordeeld worden vanuit deze invalshoeken en niet alleen vanuit de financiële blik

Rhenen heeft eigen inkomsten en krijgt geld van de Rijksoverheid. Daarmee kunnen de wettelijke taken worden uitgevoerd. Bijvoorbeeld de openbare orde en veiligheid handhaven, maatschappelijke opvang regelen en beeldende kunst steunen. De eigen inkomsten komen uit eigen bezittingen en belastingen, zoals onroerendezaakbelasting en enkele heffingen voor de bekostiging van doelen, zoals rioolheffing en afvalstoffenheffing. Via het gemeentefonds krijgt de gemeente geld van de Rijksoverheid. Daarnaast zijn er speciale uitkeringen van het Rijk aan de gemeente.

De gemeente is geen bedrijf dat gericht is op winstmaximalisatie of meer geld overhouden dan nodig is voor reserves. Bij de uitvoering van beleid moet vooral gekeken worden naar de kwaliteit van de uitvoering en de bovengenoemde aspecten en mag het budget niet de eerste indicator zijn.

Ons plan:

1. Bij elke financiële beslissing wordt eerst gekeken naar het probleem (Bestaat het echt? Hoe groot is het? Hoeveel inwoners betreft het?) en de urgentie. Niet het budget staat centraal, maar de maatschappelijke bijdrage die ermee bereikt wordt.
2. De ambtelijke organisatie moet meer ruimte krijgen om maatwerk, zelfs buiten de algemene regels om, aan te kunnen bieden aan individuele inwoners van de Gemeente.

Onze kandidaten voor de Gemeenteraad van Rhenen

1. Evert Brouwer (1954) – Elst

2. Koen Klootwijk (1982) – Rhenen

3. Ria Valk (1950) – Rhenen

4. Jaap van der Heiden (1951) – Elst

5. Liset Nieuwenhuis – Ottens (1972) – Rhenen

6. Aart Schoenmaker (1961) – Rhenen

7. Mark de Bode (1961) – Rhenen

8. Ben van Gent (1955) – Elst

9. Han Lörzing (1946) – Rhenen

10. Dick Jan Vossers (1955) – Rhenen

11. Reinout Mooijweer (1991) – Elst

12. Marijke Guichelaar (1946) – Rhenen

Kijk voor ons programma op <http://rhenen.pvda.nl>

Mail ons op rhenen@pvda.nl